NORAKSTS
Lieta Nr.A420541711

S P R I E D U M S
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā 2012.gada 11.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S. Ozola,

piedaloties pieteicējai *J.A.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvei *D.O.*,

atklātā tiesas sēdē Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *J.A.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru uzdot Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai piešķirt pieteicējai pensiju ar atvieglotiem noteikumiem.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – iestāde vai VSAA) direktore 2011.gada 25.maijā, izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, pieņēma lēmumu Nr.11-8/6564 (turpmāk – Lēmums), ar kuru atstāja negrozītu VSAA Tukuma reģionālās nodaļas 2011.gada 12.janvāra lēmumu Nr.367.

Lēmumā konstatēts turpmāk minētais.

[1.1] Pamatojoties uz likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 8., 9., 11. un 48.punkta normām, ar 2009.gada novembri vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem pēc 2.saraksta var piešķirt sievietēm, kuras ir sasniegušas 52 gadu vecumu, ja viņas ir nostrādājušas līdz 1995.gada 31.decembrim darbos, kuri paredzēti 2.sarakstā ne mazāk kā 8 gadus un 4 mēnešus ar kopējo apdrošināšanas stāžu ne mazāku par 25 gadiem.

Saskaņā ar 2.saraksta XXV nodaļas ,,Medikamentu, medicīnisko un bioloģisko preparātu un materiālu ražošana" 4.apakšpunktu, tiesības uz vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem ir bakteriologiem, mikrobiologiem, ķīmiķiem un laborantiem, kas nodarbināti cehu laboratorijās.

[1.2] Pieteicēja ir dzimusi */dzimšanas datums/* un 2009.gada novembrī sasniegusi 52 gadu vecumu, viņas kopējais apdrošināšanas stāžs ir 32 gadi, 10 mēneši un 24 dienas. Laika posmā no 1983.gada 7.septembra līdz 1994.gada 3.maijam pieteicēja strādājusi par bioķīmiķi */rūpnīca/* laboratorijā, taču nav informācijas kāda ceha laboratorijā.

[1.3] Saskaņā ar */rūpnīca/* 1983.gada un 1988.gada kolektīvajiem līgumiem tajos uzskaitītas profesijas, kurās strādājot, persona ir tiesīga saņemt paaugstinātu darba samaksu, papildatvaļinājumu un pienu, kā arī strādāt saīsinātu darba laiku sakarā ar darba kaitīgumu. Minētajā profesiju sarakstā ir iekļauti arī bioķīmiķi, taču fakts, ka strādājot kaitīgos apstākļos persona bija tiesīga saņemt atvieglojumus, nedod tiesības uz vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem.

[1.4] Pieņemot likumu ,,Par valsts pensijām", likumdevējs ir atļāvis piemērot Ražotņu, nozaru, cehu, profesiju un amatu sarakstus Nr.1 un Nr.2, kuri bija apstiprināti ar 1956.gada 22.augusta PSRS Ministru Padomes lēmumu Nr. 1173, lai nodrošinātu pensionēšanos ar atvieglotiem noteikumiem tikai tām personām, kurām jau darba laikā tika garantētas tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem. Minētie saraksti tiek piemēroti tikai pēc teksta un iestādei nav tiesības paplašināt personu loku, kam ir tiesības pensionēties ar atvieglotiem noteikumiem.

[1.5] Tā kā 2.sarakstā nav iekļauti bioķīmiķi, kas veikuši darbu rūpnīcas laboratorijā, kaut arī pieteicēja ir strādājusi kaitīgos darba apstākļos, iestādei nav pamata viņai piešķirt pensiju ar atvieglotiem noteikumiem.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2011.gada 16.jūnijā saņemts pieteicējas pieteikums, kurā lūgts izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru uzdot Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai piešķirt pieteicējai pensiju ar atvieglotiem noteikumiem, jo pieteicēja ir strādājusi */rūpnīca/* fermentu ceha laboratorijā.

[3] Iestāde rakstveida paskaidrojumā tiesai par pieteicējas pieteikumu norāda, ka tas ir nepamatots un noraidāms, ņemot vērā Lēmumā norādītos apstākļus.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja prasījumu uzturēja, paskaidrojot, ka viņa strādājusi fermentu ceha laboratorijā par ķīmiķi (bioķīmiķi). */rūpnīca/* bija divi cehi, viens no tiem –fermentu cehs.

Iestādes pārstāve prasījumu atzina, paskaidrojot, ka, iegūstot papildu informāciju par personām, kurām ir piešķirta pensija ar atvieglotiem noteikumiem, apstiprinājās fakts, ka pieteicējai pienākas šāda pensija pēc vienlīdzības principa.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus un noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir apmierināms.

[6] Tiesa no lietas materiāliem un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem secina, ka lietā (uz lietas izskatīšanas brīdi tiesas sēdē) pastāv strīds par to, vai pieteicējai tiesības pieprasīt vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem. Proti, tiesai jākonstatē, vai pastāv tiesību normās noteiktie priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru pieteicējai tiktu piešķirta vecuma pensija ar atvieglotiem noteikumiem kā strādājošai smagos vai kaitīgos darba apstākļos, kas atbilstu Ražotņu, nozaru, cehu, profesiju un amatu sarakstā Nr.2 ietvertajos darbos (amatos).

[7] Iestāde Lēmumu pamatojusi ar likuma ,,Par valsts pensijām" (spēkā no 1996.gada 1.janvāra) pārejas noteikumu 8., 9, 11. un 48.punktu, secinot, ka ar 2009.gada novembri (kad pieteicēja bija sasniegusi 53 gadu vecumu) vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem pēc 2.saraksta var piešķirt sievietēm, kuras ir sasniegušas 52 gadu vecumu, ja viņas ir nostrādājušas līdz 1995.gada 31.decembrim darbos, kuri paredzēti 2.sarakstā ne mazāk kā 8 gadus un 4 mēnešus ar kopējo apdrošināšanas stāžu ne mazāku par 25 gadiem. Tomēr iestāde, pieņemot pārsūdzēto Lēmumu, no pieteicējas iesniegtajiem attiecīgajiem dokumentiem (pierādījumiem) nekonstatēja, ka pieteicēja būtu strādājusi kādā no 2.saraksta XXV nodaļas ,,Medikamentu, medicīnisko un bioloģisko preparātu un materiālu ražošana" 4.apakšpunktā minētajiem darbiem (amatiem) – bakteriologs, mikrobiologs, *ķīmiķis* vai laborants, kas nodarbināts cehu laboratorijās.

[8] Dokumentus, kas var apliecināt personas apdrošināšanas stāžu, noteic likuma ,,Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 7.punkts (proti, darba grāmatiņa; darba līgumu grāmatiņa; dokuments, kas apliecina apdrošināšanas iemaksu izdarīšanu; citi dokumenti, kas apliecina apdrošināšanas stāžu – izziņas, darba līgumi un to izpildi apliecinoši dokumenti u.c.), kā arī Ministru kabineta 2002.gada 23.aprīļa noteikumi Nr.165 ,,Apdrošināšanas periodu pierādīšanas, aprēķināšanas un uzskaites kārtība".

Pieteicēja kā pierādījumu darba stāžam iestādē iesniedza darba grāmatiņu (*lietas 8.-10.lapa*); darba ņēmēja uzskaites kartīti (*lietas 11.-12.lapa*), */rūpnīca/* 1983. un 1988.gada kolektīvos līgumus (*lietas 14.-20.lapa*; krievu valodā), personīgā konta kartīti (*lietas 21.lapa*).

Turklāt tiesā pēc pieteicējas norādes, papildus savācot nepieciešamos pierādījumus, iestāde iesniedza */rūpnīca/* 1991.gada 26.jūnija vēstuli Tukuma rajona sociālas nodrošināšanas nodaļai, kurā ietvertā informācija liecina par to, ka */rūpnīca/* ir fermentu ceha laboratorija un konkrētai personai (pieteicējas kolēģei) pēc 2.saraksta ir tiesības uz vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem (*lietas 50.lapa*; krievu valodā); kā arī Valsts */rūpnīca/* 1995.gada 16.marta vēstuli Tukuma rajona sociālās nodrošināšanas pārvaldei, kurā ietvertā informācija

liecina par to, ka pieteicējas kolēģei pēc 2.saraksta ir tiesības uz vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem kā strādājošai profesijā (bioķīmiķis) ar kaitīgiem darba apstākļiem (*lietas 51.lapa*).

[9] Tiesa, izvērtējot iepriekš minētos dokumentus [8], kas kā pierādījumi iesniegti pieteicējas apdrošināšanas (darba) stāža pierādīšanai, atzīst, ka tie pilnībā apliecina to, ka pieteicēja no 1983.gada 7.septembra līdz 1994.gada 3.maijam strādājusi profesijā, kas iekļauta 2.saraksta XXV nodaļas 4.punktā – ķīmiķi ceha laboratorijās, – kas dot tiesības uz vecuma pensija ar atvieglotiem noteikumiem.

Ievērojot to, ka iestādes pārstāve tiesas sēdē atzina, ka pieteicēja ir bijusi nodarbināta šādā profesijā (amatā) fermentu ceha laboratorijā, tiesa papildus nevērtēs iestādes Lēmumā ietvertos apsvērumus, vien norāda, ka minētais izsecināms arī no iepriekš iestādē iesniegtajiem dokumentiem – personas konta kartītes, kurā norādīts, ka pieteicēja bija nodarbināta fermentu cehā (*sk. lietas 21.lapa*).

[10] Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu pieteicējas prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 254.panta trešo daļu iestādei ir uzliekams pienākums viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža pieņemt lēmumu (ja tāds jau nav pieņemts) par vecuma pensijas ar atvieglotiem noteikumiem piešķiršanu pieteicējai saskaņā ar likuma „Par valsts pensijām" 30.panta ceturtajā daļā noteiktajiem pensijas piešķiršanas termiņiem.

[11] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmajai daļai, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Konkrētajā lietā pieteicēja par pieteikumu tiesā samaksājusi valsts nodevu 20 latu apmērā *(lietas 5.lapa)*, kas piespriežama no atbildētājas (Latvijas Republikas) par labu pieteicējai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 254. panta pirmo daļu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt *J.A.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Uzlikt par pienākumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot administratīvo aktu par vecuma pensijas ar atvieglotiem noteikumiem piešķiršanu *J.A.*

Uzlikt par pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt *J.A.* samaksāto valsts nodevu 20 (divdesmit) latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese *(personiskais paraksts)* S.Ozola

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese _____ S.Ozola
Jelgavā, 2012.gada 11.jūnijā